ପଞ୍ଚରା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ

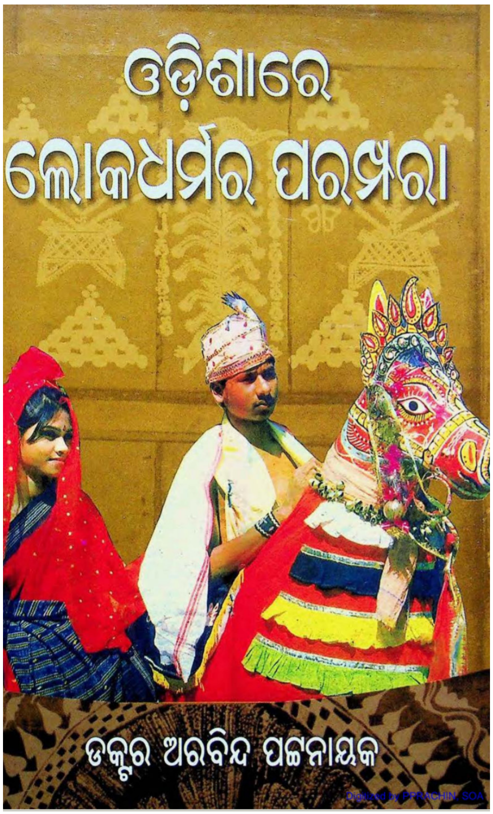

ଓଡ଼ିଶାରେ ଲୋକଧର୍ମର ପରମ୍ପରା

ଲେଖକ - ଡକ୍ଟର ଅରବିନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ
ପ୍ରକାଶକ - ଭାରତ ଭାରତୀ, ଗଜପତି ନଗର,
କାଞ୍ଚନ, ସୂତାହାଟ, କଟକ
ପ୍ରକାଶନ ବର୍ଷ - ଶ୍ରୀ ପଞ୍ଚମୀ - ୨୦୧୨
ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା - ୫୯୨
ମୂଲ୍ୟ - ୭୦୦/-
ଉପସ୍ଥାପିକା - ଅମ୍ରିତା ଶତପଥୀ
ଅଧ୍ୟାପିକା , ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ସ୍ମାରକ
ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ଜଗତସିଂହପୁର

ଆଶ୍ୱାସନାର ବିଷୟ ଲୋକସାହିତ୍ୟ, ସଂସ୍କୃତି ତଥା ଲୋକପରମ୍ପରା ଉପରେ ଆଲୋଚନା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ହେଉଛି । ଅବଶ୍ୟ ଶତାବ୍ଦୀ ବ୍ୟାପୀ ଏହି ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା ଚାଲିଛି, ମାତ୍ର ତାହା ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ମନେ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହି ସମୟ ଖଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ଉନ୍ନତ ମାନର ତଥା ଉପାଦେୟ ସମାଲୋଚନା ଗ୍ରନ୍ଥ ଏବଂ ସନ୍ଦର୍ଭ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୁଏ, ସେଥିମଧ୍ୟରୁ " ଓଡ଼ିଶାରେ ଲୋକଧର୍ମର ପରମ୍ପରା " ଗ୍ରନ୍ଥଟି ଅନେକ ପରିମାଣରେ ପରିମାର୍ଜିତ । ପାଠକଙ୍କ ପାଇଁ ତଥ୍ୟ ଓ ତତ୍ତ୍ୱ ସମ୍ବଳିତ ମଧ୍ୟ।

ବାସ୍ତବରେ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥଟି ଡକ୍ଟର ଅରବିନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଗବେଷଣା ସନ୍ଦର୍ଭ । ଡକ୍ଟର କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ଦାଶଙ୍କ ମାର୍ଗ ଦର୍ଶନରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟଟି ସୁସମ୍ପାଦିତ ଓ ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଡକ୍ଟର ଭାବଗ୍ରାହୀ ମିଶ୍ର (ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ଭାବାନନ୍ଦ)ଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ କଳେବରରେ ପୁସ୍ତକ ରୂପେ ପ୍ରକାଶିତ । ପୁସ୍ତକର ଅବତରଣିକାରେ ଲେଖକ କୁହନ୍ତି – "......ଓଡ଼ିଆ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜରେ ଆଚରିତ ୬୮ଟି ଓଷା ବ୍ରତ ଏବଂ ୩୮ଟି ପର୍ବ ପର୍ବାଣି ଏହି ଅଧ୍ୟୟନର ଅନ୍ତର୍ଗତ। ଏହାକୁ ଘେନି ଏହି ସନ୍ଦର୍ଭରେ ଓଡ଼ିଆ ସଂସ୍କୃତିର ଏକ ଚିତ୍ତାକର୍ଷକ ଦିଗ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରାଯାଇଛି । କୁଞ୍ଜବିହାରୀ ଦାଶଙ୍କ ମାର୍ଗଦର୍ଶନରେ ଦୀର୍ଘ ଦିନ ଧରି ଏ ଦିଗରେ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ଅଧ୍ୟୟନ କରାଯାଇଥିଲା । "

ଲୋକ ସାହିତ୍ୟର ବ୍ୟାପକ ପରିସର ବେଳେବେଳେ ଗବେଷକଙ୍କୁ, ଗବେଷଣାର ପରିଧିକୁ ସଙ୍କୁଚିତ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରେ ; ମାତ୍ର ଡକ୍ଟର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାହା ବ୍ୟତିକ୍ରମ। ତାଙ୍କର ଆଲୋଚନାର ପଦ୍ଧତି ବ୍ୟାପକ ଓ ବିଶ୍ଳେଷଣାତ୍ମକ । ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବ ପର୍ବାଣି ଓଷା ବ୍ରତ ଓ ଲୋକ ଦେବାଦେବୀ ଆଦି ଲୌକିକ ଉପାଦାନର ସେ କେବଳ ସଂଗ୍ରହ କରିନାହାନ୍ତି, ସୂକ୍ଷ୍ମ ଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ପନ୍ନ ଚକ୍ଷୁରେ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କରିଛନ୍ତି । ଯାହା ତାଂକୁ ଏକ ସଫଳ ସୁଗବେଷକର ପରିଚୟ ଦେଇଛି । ତାଙ୍କର ପରିଚୟ କେବଳ ଲୋକସାହିତ୍ୟର ଗବେଷକ ଭାବରେ ସୀମିତ ନୁହେଁ । ଏକାଧାରରେ ସେ ଜଣେ ସୃଜନଶୀଳ ଲେଖକ, ପ୍ରାଜ୍ଞ ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ଏବଂ ଓଡିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ସଂସ୍କୃତି ଆଦିର ସଂରକ୍ଷକ ।

ଅୟନ୍ତାନ (ଉପନ୍ୟାସ), ସାରଥିର ଶପଥ (କବିତା), ହେ ଅତୀତ କଥା କହ (ପ୍ରବନ୍ଧ ପୁସ୍ତକ), ପ୍ରବନ୍ଧରେ ନାନା କଥା (ପ୍ରବନ୍ଧ ପୁସ୍ତକ), ଠେଙ୍ଗୁଣି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ (ରମ୍ୟ ରଚନା), ଆମ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର କାହାଣୀ (ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ), ତଥାପି ଏକା ଭଳି (ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ), ଖୁସିର ସାଥୀ, 'ଅ' ଠାରୁ 'କ୍ଷ', କାଉରୁ କଣ୍ଢେଇ ପ୍ରଭୃତି ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ସହିତ ଇଂରାଜୀରେ Horse Egg & other stories , Story of a little bird & uncle tiger ଭଳି ଶିଶୁ ସାହିତ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ସ୍ରଷ୍ଟା । ଡକ୍ଟର ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପୁସ୍ତକ ହେଉଛି - 'ଲୋକ ସାହିତ୍ୟ (୨୦୦୬)' ଏବଂ ଓଡିଆ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀଦ୍ୱାରା ପ୍ରକାଶିତ 'ବ୍ରତ ସାହିତ୍ୟ' (୨୦୦୮) । ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥ ଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଲେ, ଲେଖକଙ୍କର ଯେ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତିରେ ଗଭୀର ଦଖଲ ରହିଛି, ତାହା ବାରି ହୋଇ ପଡ଼େ।

ଆଲୋଚ୍ୟ ଗ୍ରନ୍ଥଟିର କଳେବର ୫୯୨ ପୃଷ୍ଠାରେ ପରିକଳ୍ପିତ । ଯହିଁରେ ୭ଟି ଅଧ୍ୟାୟ ସ୍ଥାନିତ । ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପୂର୍ବରୁ ହୋଇଥିବା କେତେକ ଉଲ୍ଲେଖ ଯୋଗ୍ୟ ଗବେଷଣା ଓ ଗବେଷକଙ୍କ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ହୋଇଛି ଏବଂ ଶେଷରେ ଏହି ପୁସ୍ତକର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଓ ଆବଶ୍ୟକତା ସମ୍ପର୍କରେ ସମ୍ୟକ ସୂଚନା ରହିଛି । ଡକ୍ଟର ପଟ୍ଟନାୟକ ଅଧ୍ୟାୟଟିର ନାମ ଦେଇଛନ୍ତି

"ପୂର୍ବସୂରି: ଗବେଷକ ଓ ଗବେଷଣା" । ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ପରିବେଷ୍ଟିତ ତଥ୍ୟ ଗବେଷକ ତଥା ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ।

"ଲୋକଧର୍ମର ପରିଚୟ ଓ ପୃଷ୍ଠଭୂମି" ଶୀର୍ଷକରେ ଏହି ପୁସ୍ତକର ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟଟି ନାମିତ । ସେଥିରେ ଓଷା, ବ୍ରତ ଓ ପର୍ବ ପର୍ବାଣି ଭାବରେ ତିନୋଟି ଉପଅଧ୍ୟାୟ ରହିଛି। ଯେଉଁଥିରେ ଓଷାବ୍ରତ, ପର୍ବପର୍ବାଣି, ଯାନିଯାତ୍ରା, ପୂଜାପାର୍ବଣ ଆଦିର ସଂଜ୍ଞା, ସ୍ୱରୂପ ଓ ଉତ୍ପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି। ସଂସ୍କୃତ, ହିନ୍ଦୀ, ବଙ୍ଗଳା, ଅସମୀୟା, ତେଲଗୁ ଆଦି ଭାଷାର ଲୋକ ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ପାର୍ଥକ୍ୟ ଓ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରାଯାଇଛି। ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ- ଲେଖକ କଟକର ବାଲିଯାତ୍ରା ସହିତ, କୋରାପୁଟର ଜୟପୁର ଓ ରାମଜରି ପ୍ରଭୃତି ଅଞ୍ଚଳରେ ବାଲିଯାତ୍ରା, ଆସାମର ବରୋମାନଙ୍କ କଦଳୀ ପଟୁକା ଡଙ୍ଗାରେ ଦୀପ ଜାଳି ଭସାଇବା, ବାଲି ଦ୍ୱୀପର ଲୟକ୍ରାଥିଙ୍ଗ ପର୍ବରେ ଡଙ୍ଗା ଭସାଇବା ଆଦି ବିଧିର ତୁଳନାତ୍ମକ ଆଲେଚନା କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଏହି ସାଂସ୍କୃତିକ ପର୍ବର ମୂଳରୂପ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ କରିବାରେ ସହାୟ ହୋଇଛି। ସାମଗ୍ରିକ ଭାବରେ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ବ ପର୍ବାଣି ଓଷା ବ୍ରତ ଓ ଯାନିଯାତ୍ରାର ପରିଚୟ ଓ ପୃଷ୍ଠଭୂମି ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି।

" ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଓ ଲୋକ ମାନସରେ ଦେବାଦେବୀଙ୍କର ରୂପ ଓ ରୂପାନ୍ତର" ନାମ୍ନୀ ତୃତୀୟ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପ୍ରାଗବୈଦିକରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଲୋକ ପରମ୍ପରା ସହିତ ଜଡ଼ିତ ବିଭିନ୍ନ ଦେବ ଦେବୀ, ଯଥା- ଇନ୍ଦ୍ର, ବରୁଣ, ରୁଦ୍ର, ଟୁସୁ,ସଂତୋଷୀ ମାଆ, କରମସାନି, ବାପ ସାଆନ୍ତ, ମଙ୍ଗଳା , ବାଶୁଳୀ, ଜାଗୁଳେଇ , ବୁଧେଇ ଇତ୍ୟାଦିଙ୍କ ବିଷୟରେ ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି । ତଦ୍‌ସହିତ ଓଡ଼ିଶାର ସାମାଜିକ, ଧାର୍ମିକ, ତଥା ପାରମ୍ପରିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସେମାନଙ୍କ ସ୍ଥାନ ସମ୍ପର୍କରେ ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି। "ଲୋକାଚାରରେ ଓଷା ବ୍ରତ କଥା" ଏହି ପୁସ୍ତକର ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧ୍ୟାୟ । ଯାହା ଚତୁର୍ଥ ଅଧ୍ୟାୟ ସ୍ଥାନରେ ସ୍ଥାନିତ । ଏଥିରେ ଲେଖକଙ୍କଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହିତ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ବ୍ରତ କଥା ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଦେବ ଦେବୀଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ଗଢ଼ିଉଠିଥିବା ପ୍ରଥା ପରମ୍ପରା, ଲୋକ କାହାଣୀ ଓ ଉପାଖ୍ୟାନର ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି। ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ - ଓଡ଼ିଶାର ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳର ମାଆମାନେ, ପୌଷ କୃଷ୍ଣ ତୃତୀୟା ଦିନ 'ଦାଣ୍ଡ ପହଁରା' ଓଷା ପାଳନ କରନ୍ତି । ଯେଉଁଥିରେ କୌଣସି ପୌରାଣିକତା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରାଯାଏ ନାହିଁ । ଏହା ଏକ ଲୋକ କାହାଣୀକୁ ଆଧାର କରି ସୃଷ୍ଟି ଏବଂ ଏହି ଓଷାର ଉପାସ୍ୟ ଦେବତା ହେଉଛନ୍ତି 'ହରିହର କୁମର'।

'ପ୍ରମୁଖ ପର୍ବ ପର୍ବାଣୀ' ଏହି ପୁସ୍ତକର ପଞ୍ଚମ ଅଧ୍ୟାୟ। ସୌର- ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାଧାନ୍ୟ ଥିବା ଓଡ଼ିଶାର ଜନଜୀବନରେ, ଲୋକ ଦେବାଦେବୀଙ୍କ ଉପାସନା ଏବଂ ତାଂକୁ ନେଇ ପାଳିତ ପର୍ବପର୍ବାଣୀ, ତାହାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ପଶ୍ଚାତ ଭାଗରେ ଥିବା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ କାରଣଗୁଡ଼ିକର ବିଶଦ ବିବରଣୀ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ରହିଛି । ଉଦାହରଣ ଭାବରେ ଗଞ୍ଜାମ ଜିଲ୍ଲାର ଆଞ୍ଚଳିକ ଲୋକପର୍ବ " ଓଷା କୋଠ" ପର୍ବକୁ ନିଆ ଯାଇପାରେ । ଶେରଗଡ଼, ଦିଗ ପହଣ୍ଡି ଓ ତା'ର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ, ଆଶ୍ୱିନ ମାସ ଶୁକ୍ଳ ପକ୍ଷ ଦଶମୀ ତିଥିଠାରୁ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପାଞ୍ଚଦିନ ବ୍ୟାପୀ ସନ୍ଧ୍ୟାରୁ ନିଶାର୍ଦ୍ଧ ଯାଏ ,ଏହି ପର୍ବ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୁଏ। ସାଧାରଣତଃ ହାଡ଼ି, ଡମ ପ୍ରଭୃତି ଲୋକମାନଙ୍କର ଏହା ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପର୍ବ । ଲେଖକ ଏହି ପର୍ବର ଉତ୍ପତ୍ତି ଏବଂ ଏହାର ସାମାଜିକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଓ ଏହାକୁ ନେଇ ଗଢ଼ି ଉଠିଥିବା ପୌରାଣିକ ତଥା ଲୌକିକ କିମ୍ବଦନ୍ତୀଗୁଡ଼ିକୁ ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି ଅନେକ ତଥ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସେହିପରି ପେଇ ଅମାବାସ୍ୟା (ଦୀପାବଳୀ),ରଜ, ଦୋଳ, ଗଜଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୂଜା, ଛତର ଯାତ୍ରା, ଚାଙ୍ଗୁଡ଼ା ବୁଡ଼ା, ବାଲି ଡିହା ଇତ୍ୟାଦି ପର୍ବପର୍ବାଣୀର ବିଧି ବିଧାନ, ଇତିହାସ ଅତି ସୂକ୍ଷ୍ମ ଭାବରେ ବିଚାର ଆଉ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି।

ଓଡ଼ିଶାରେ ପ୍ରଚଳିତ ଓଷା ବ୍ରତ ଓ ପର୍ବ ପର୍ବାଣିଗୁଡ଼ିକ ବହୁ ଭାବରେ ଦେବାଦେବୀ କୈନ୍ଦ୍ରିକ । ଏହି ଦେବାଦେବୀମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ, ବାର, ତିଥି କ୍ରମରେ ବିଭିନ୍ନ ପଦ୍ଧତିରେ ପୂଜା ପାଆନ୍ତି। ଏହା କିପରି ଓଡ଼ିଶାର ସାମାଜିକ ଓ ପାରିବାରିକ ଜୀବନକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରେ ଏବଂ ସେହି ପୂଜନ ତଥା ପର୍ବ ପର୍ବାଣିର ପ୍ରଭାବ ଓ ପରିଣତି ସମ୍ପର୍କରେ ଉପରୋକ୍ତ ଅଧ୍ୟାୟ ଦୁଇଟିରେ ଆଲୋଚନା କରା ଯାଇଛି । " ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକଧର୍ମ" ଶୀର୍ଷକଟି ପୁସ୍ତକର ଷଷ୍ଠ ଅଧ୍ୟାୟ ଅଟେ। ଏହି ଅଧ୍ୟାୟରେ ସର୍ବ ଭାରତୀୟ ସ୍ତରରେ ଓଡ଼ିଶାର ସାଂସ୍କୃତିକ ପୃଷ୍ଠଭୂମିର ତୁଳନାତ୍ମକ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଛି। ପରିଶେଷରେ ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟଟି " ଉପସଂହାର" ଭାବରେ ସ୍ଥାନିତ । ଯେଉଁଥିରେ ଡକ୍ଟର ଅରବିନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ ଗବେଷଣାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ, ପରିଣତି ଓ ଭବିଷ୍ୟତର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଉତ୍ତମ ରୂପେ ସୂଚିତ କରିଛନ୍ତି ।

ମୌଳିକ ତଥ୍ୟ ତଥା ତତ୍ତ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ଳେଷିତ ସମଗ୍ର ଗ୍ରନ୍ଥଟି ଏକ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଗବେଷଣା ଆଲେଖ୍ୟ ଭାବରେ ଦଣ୍ଡାୟମାନ। ଯାହା ଉତ୍ତର ପିଢ଼ିର ଗବେଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉପାଦେୟ ପୁସ୍ତକ ଭାବେ ବିବେଚିତ ହେବାର ଆଶା କରାଯାଏ । ଏହା ଏକ ଗବେଷଣାତ୍ମକ ନିବନ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ସାବଲୀଳ ପ୍ରକାଶଭଙ୍ଗୀ ପୁସ୍ତକଟିକୁ ସୁଖପାଠ୍ୟ କରିଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଧ୍ୟାୟରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି ଗବେଷକଙ୍କର ତୀକ୍ଷ୍ଣ ତତ୍ତ୍ୱାନୁସନ୍ଧି ଦୃଷ୍ଟି ଏବଂ ତଥ୍ୟ ପ୍ରତି ସ୍ପଷ୍ଟବାଦୀ ନୀତି। କେତେଗୁଡ଼ିଏ ଝୋଟି, ଚିତା, ବନ୍ଧ, ମଣ୍ଡଳ ଓ କାନ୍ଥରେ ଅଙ୍କିତ ଚିତ୍ର ଆଦିର ଫଟୋ ପୁସ୍ତକର ମଧ୍ୟ ଭାଗରେ ସଂଯୋଜିତ। ସେହି ଫଟୋର ନିମ୍ନରେ ଚିତ୍ରର ନାମ ଆଉ ସ୍ଥାନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ । ଯାହା ଲେଖକଙ୍କ ଗବେଷଣା ସମୟର କ୍ଷେତ୍ରଅଧ୍ୟୟନର ପରିଚାୟକ । ପରିଶେଷରେ ଏତିକି କୁହାଯାଇପାରିବ, ଏହା ଏକ ନିରୁତା ଗବେଷଣା ନିବନ୍ଧ ହୋଇଥିଲେ ହେଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନା ଶୈଳୀ ମାଧ୍ୟମରେ ତଥ୍ୟ ଗୁମ୍ଫନର କାଳରେ, ପୁସ୍ତକଟି ଅଦ୍ୱିତୀୟ। ସର୍ବୋପରି ଓଡ଼ିଶାର ସାଂସ୍କୃତିକ ତଥା ପାରମ୍ପରିକ ପରିମଣ୍ଡଳର କେନ୍ଦ୍ରବିନ୍ଦୁ ଥିବା ଲୋକଧର୍ମ ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟବେଶିତ ପ୍ରାମାଣିକ ପୁସ୍ତକ ।

■ ■ ■